Изготвил: Одделенски наставник – **Сандра Колева**	ООУ„ Тоде Хаџи Тефов“- Кавадарци
Адаптирал: Одделенски наставник:	
Предмет: Општество	
Наставна тема – УЧАМ, УЧЕСТВУВАМ, УСПЕВАМ	

содржини и поими	**стандарди за оценување**	**Час и датум**	**сценарио за час**	**средства**	**следење на напредокот**
Имам право на образование **(образование, училиште, наставник, учебник, основно, средно и високо образование, основно училиште, средно училиште, факултет, студент, професија)**	-Го идентификува образованието како детско право и објаснува (преку пример) како државата обезбедува негово почитување	1	**Воведни активности – активирање на предзнаења** „Секое дете има право на образование“ – Конвенција за правата на детето. Преку читање или презентација изготвена од наставникот, учениците се запознаваат со едното од детските права -Право на образование **Главен дел – искуствено учење** Учениците се поделени во групи,добиваат работен лист на кој се напишани зборовите: училиште, наставник и учебник и под секој збор, во рамки на групата, треба да запишат како е образованието поврзано со секој од трите збора. Откако секоја група ќе ги презентира одговорите за секој збор посебно, се води дискусија за тоа како државата придонесува да има училишта, наставници и учебници. **Завршни активности – изведување заклучок** Заеднички се заклучува дека училиштата ги гради државата, дека наставниците ги вработила државата за да работат со децата во училиште и ги печати учебниците од кои учат учениците.	Учебник Работен лист Работна тетратка	Усни одговори поврзани со стандардите и ангажираност во активностите Придонес во изведување заклучок

			Рефлексија (Предлог на прашања кои се поставуваат ,но наставни-кот може да ги модифицира и да постави други со цел да добие реална слика на совладаноста на стандардите за оценување) • Што правевме денес? • Што научивте? • Како можете наученото да го користите во секојдневен живот?		

<table>
<tr><td colspan="4">Изготвил: Одделенски наставник – Сандра Колева</td><td colspan="2">ООУ„ Тоде Хаџи Тефов“- Кавадарци</td></tr>
<tr><td colspan="4">Адаптирал: Одделенски наставник:</td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td colspan="6">Предмет: Општество</td></tr>
<tr><td colspan="6">Наставна тема –
УЧАМ, УЧЕСТВУВАМ, УСПЕВАМ</td></tr>
<tr><th>содржини и поими</th><th>стандарди за оценување</th><th>Час и датум</th><th>сценарио за час</th><th>средства</th><th>следење на напредокот</th></tr>
<tr><td>Имам право на образование

(образование, училиште, наставник, учебник, основно, средно и високо образование, основно училиште, средно училиште, факултет, студент, професија)</td><td>Објаснува (преку примери) најмалку две придобивки од образованието.</td><td>2</td><td>Воведни активности – активирање на предзнаења

На смарт табла или флип чарт се напишани следните реченици: (1) Преку образованието се станува попаметен., (2) Образованите луѓе живеат подолго и имаат подобро здравје., (3) Образованите луѓе заработуваат повеќе. (4) Преку образованието се стекнуваат пријатели. и (5) Образованието им помага на луѓето да си ги остварат своите соништа.

Главен дел – искуствено учење

По секоја реченица, учениците, поделени во групи, наоѓаат аргументи зошто реченицата е точна, а потоа аргументите ги споделуваат во отворена дискусија која води до следните заклучоци: (1) во текот на образованието се дознаваат многу работи и се учи како да се користи паметот за да се решаваат проблеми, (2) образованието им помага на луѓето да научат како да се грижат за своето здравје, (3) за да се работат подобро платени работи треба да се има повисоко образование, (4) во училиште се спријателуваш со другари со кои се дружиш и надвор од училиште, (5) тие што сонуваат да</td><td>Смарт табла

или флип чарт

Учебник

Работен лист

Работна тетратка</td><td>Усни одговори поврзани со стандардите и ангажираност во активностите

Придонес во изведување заклучок</td></tr>
</table>

			станат доктори (или други, претходно спомнати професии), или да имаат поубави куќи и среќни семејства, мора да се стекнат со соодветно образование. **Завршни активности – изведување заклучок** Заеднички се донесува заклучок и се запишува краток план. **Рефлексија** (Предлог на прашања кои се поставуваат ,но наставни-кот може да ги модифицира и да постави други со цел да добие реална слика на совладаноста на стандардите за оценување) • Што правевме денес? • Што научивте? • Како можете наученото да го користите во секојдневен живот?		

Изготвил: Одделенски наставник – **Сандра Колева**				ООУ„ Тоде Хаџи Тефов“- Кавадарци	
Адаптирал: Одделенски наставник:					
Предмет: Општество					
Наставна тема – УЧАМ, УЧЕСТВУВАМ, УСПЕВАМ					
содржини и поими	**стандарди за оценување**	**Час и датум**	**сценарио за час**	**средства**	**следење на напредокот**
Имам право на образование **(образование, училиште, наставник, учебник, основно, средно и високо образование, основно училиште, средно училиште, факултет, студент, професија)**	-Прави разлика меѓу основно, средно и високо образование според намената и возраста на учениците /студентите	3	**Воведни активности – активирање на предзнаења** Предизвик прашање со поставување на нивоата на образование на таблата: основно образование; средно образование, високо образование. Се започнува дискусија со сите ученици по следните прашања: - Во каков вид училиште учите вие? Како се вика образованието што се стекнува во ваков вид училиште? - Дали знаете некој што учи во средно училиште? Како се вика училиштето во кое учи? По што е различно од основното училиште? Како се вика образованието што се стекнува таму? - Дали знаете некој што студира на факултет или некој што завршил факултет? Како се вика тој факултет? Што ќе биде кога ќе заврши/што работи откако завршил? Како се вика образованието што се стекнува таму? **Главен дел – искуствено учење** По одговорите на прашањата за секое ниво, на таблата се запишуваат одговорите за називот на установата во која	Табла Учебник	Усни одговори поврзани со стандардите и ангажираност во активностите Придонес во изведување заклучок

			се стекнува наведеното образование. Дискусијата продолжува со прашања кои бараат да се утврди возраста на учениците/ студентите на секое од нивоата (и конечните одговори ги запишува на табла): - На колку години се започнува и на колку се завршува основното образование? - На колку години се започнува и на колку се завршува средното образование? - На колку години се започнува со студирање на факултет? **Завршни активности – изведување заклучок** Дискусијата продолжува со прашања во врска со намената на секое ниво на образование: - Какви знаења се стекнуваат во основното образование? (Очекуван заклучок: основни знаења кои помагаат да се продолжи образованието) - Какви знаења се стекнуваат во средното образование? (Очекуван заклучок: или се стекнува одредена професија со која може да се работи или се стекнуваат знаења кои помагаат да се продолжи во високото образование) - Какви знаења се стекнуваат во високото образование? (Очекуван заклучок: се стекнува одредена професија со која може да се работи) **Рефлексија** (Предлог на прашања кои се поставуваат ,но наставникот може да ги модифицира и да постави други со цел да добие реална слика на совладаноста на стандардите за оценување) • Што правевме денес? • Што научивте? • Како можете наученото да го користите во секојдневен живот?		

<table>
<tr><td colspan="4">Изготвил: Одделенски наставник – Сандра Колева</td><td colspan="2">ООУ„ Тоде Хаџи Тефов“- Кавадарци</td></tr>
<tr><td colspan="4">Адаптирал: Одделенски наставник:</td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td colspan="6">Предмет: Општество</td></tr>
<tr><td colspan="6">Наставна тема –
УЧАМ, УЧЕСТВУВАМ, УСПЕВАМ</td></tr>
<tr><td>содржини и поими</td><td>стандарди за оценување</td><td>Час и датум</td><td>сценарио за час</td><td>средства</td><td>следење на напредокот</td></tr>
<tr><td>Имам право на образование
(образование, училиште, наставник, учебник, основно, средно и високо образование, основно училиште, средно училиште, факултет, студент, професија)</td><td>- Објаснува (со пример) како образованието подготвува за одредена професија</td><td>4</td><td>Воведни активности – активирање на предзнаења

Преку презентација, слики, фотографии (слика со името на професијата кое претходно ќе го кажат учениците) – се поттикнуваат учениците да размислат и/или одберат идна професија.

Главен дел – искуствено учење

Учениците се делат во групи. Во рамки на групата секој ученик кажува што би сакал да биде кога ќе порасне. Преку дискусија во групата учениците посочуваат со какво образование (средно или високо) треба да се стекне за да може да се занимава со таа професија. Потоа секоја група ги споделува посакуваните професии, а наставникот ги запишува на табла, по што сите заеднички заклучуваат кои професии се посакувани од повеќе деца.

Завршни активности – изведување заклучок

На крајот секоја група ги споделува своите препоставки за образованието преку кое се стекнуваат наведените</td><td>Презентација

Смарт табла или видео бим</td><td>Усни одговори поврзани со стандардите и ангажираност во активностите

Придонес во изведување заклучок</td></tr>
</table>

			професии, па низ отворена дискусија, со помош на наставникот се заклучува кои се точните одговори **Рефлексија** (Предлог на прашања кои се поставуваат ,но наставни-кот може да ги модифицира и да постави други со цел да добие реална слика на совладаноста на стандардите за оценување) • Што правевме денес? • Што научивте? • Како можете наученото да го користите во секојдневен живот?		

Изготвил: Одделенски наставник – **Сандра Колева**				ООУ„ Тоде Хаџи Тефов“- Кавадарци	
Адаптирал: Одделенски наставник:					
Предмет: Општество					
Наставна тема – УЧАМ, УЧЕСТВУВАМ, УСПЕВАМ					
содржини и поими	**стандарди за оценување**	**Час и датум**	**сценарио за час**	**средства**	**следење на напредокот**
Имам одговорност да учам ***(поставување цел, посветеност, фокусираност, успех, неуспех)***	-Преку пример опишува како се поставува цел во учењето и објаснува зошто е важно да се прави тоа -Објаснува (преку пример) зошто е важно да се биде посветен кон постигнување на целта во учењето.	5	**Воведни активности – активирање на предзнаења** Прашања за активирање на предзнаења. Учениците одговараат на поставени предизвикувачки ситуации како би постапиле. **Главен дел – искуствено учење** Учениците, поделени во групи, извлекуваат една од картичките на кои се опишани по две ситуации – во едната ситуација е прикажан ученик кој се покажал неуспешен во нешто (на пр., добива лош резултат на тест, не знае да ги реши сите задачи за домашно, не успева да постигне ниту еден кош на физичко), но воопшто не е загрижен и продолжува да си прави нешто што нема врска со учење (на пр., цел ден игра игри на таблет, игра фудбал на игралиште, гледа цртани на телевизија), а во другата ситуација е прикажан друг ученик кој се покажал неуспешен во истото, но си поставил конкретна цел да се поправи (пр., да постигне подобар резултат на следниот тест, да научи да ги реши сите задачи од домашната, да научи да постигне	Картички со пример-ситуации Листови Работна тетратка	Усни одговори поврзани со стандардите и ангажираност во активностите Придонес во изведување заклучок

			најмалку еден кош од три шутирања). Прво, секоја група запишува што мисли кој од двајцата ученици ќе постигне успех во иднина со тоа што ќе научи повеќе и нуди решенија како вториот ученик може да ја постигне целта што си ја поставил. **Завршни активности – изведување заклучок** Потоа сите групи ги презентираат „своите“ ситуации и одговорите до кои дошле. На крајот преку отворена дискусија се заклучува дка поставувањето цел во учењето помага да се постигне успех на тој начин што ќе се определи како да се стигне до целта и ќе се биде посветен на тоа, без оглед на тешкотиите на кои ќе се наиде. **Рефлексија** (Предлог на прашања кои се поставуваат ,но наставни-кот може да ги модифицира и да постави други со цел да добие реална слика на совладаноста на стандардите за оценување) • Што правевме денес? • Што научивте? • Како можете наученото да го користите во секојдневен живот?		

Изготвил: Одделенски наставник – **Сандра Колева**			ООУ„ Тоде Хаџи Тефов“- Кавадарци		
Адаптирал: Одделенски наставник:					
Предмет: Општество					
Наставна тема – УЧАМ, УЧЕСТВУВАМ, УСПЕВАМ					
содржини и поими	**стандарди за оценување**	**Час и датум**	**сценарио за час**	**средства**	**следење на напредокот**
Имам одговорност да учам ***(поставување цел, посветеност, фокусираност, успех, неуспех)***	Преку пример опишува како се обезбедува фокусирање на учењето и објаснува зошто е важно да се прави тоа	6	**Воведни активности – активирање на предзнаења** Прашања за активирање на предзнаења. Учениците одговараат на поставени предизвикувачки ситуации како би реагирале. **Главен дел – искуствено учење** Секој ученик добива работен лист со најмалку 30 лесни задачи по математика (на пр. 2+3=_, 5-2=_). Во периодот од 2 минути. Додека работат на задачите им поставува најразлични прашања (на пр., Кој сака да оди на летување на море? Кој сака да вози мотор кога че порасне?, Зошти децата не сакаат да јадат спанаќ?) и очекува одговори. По измување на времето ги насочува да стават линија под последната решена задача и ги прашува колку задачи услеале да решат. Потоа продолжуваат со решавање на задачите, но овој пат во тишина. По 2 минути ги прекинува, насочува да стават линија под последната решена задача и ги прашува колку задачи сега успеале да решат.	Картички со пример-ситуации Листови Работна тетратка	Усни одговори поврзани со стандардите и ангажираност во активностите Придонес во изведување заклучок

			Завршни активности – изведување заклучок Потоа се води дискусија зошто првиот пат решиле помалку задачи од вториот и заеднички се заклучува дека прашањата што им ги поставувал првиот пат им го одвлекувале вниманието и не дозволувале да се фокусираат на задачите. На крајот учениците даваат примери што нив им го одвлекува вниманието кога учат дома (на пр., телефон, телевизор, разговор со домашните) и заеднички определуваат како да обезбедат да бидат фокусирани на учењето за да може побрзо да научат. **Рефлексија** (Предлог на прашања кои се поставуваат ,но наставникот може да ги модифицира и да постави други со цел да добие реална слика на совладаноста на стандардите за оценување) • Што правевме денес? • Што научивте? • Како можете наученото да го користите во секојдневен живот?		

Изготвил: Одделенски наставник – **Сандра Колева**				ООУ„ Тоде Хаџи Тефов“- Кавадарци	
Адаптирал: Одделенски наставник:					
Предмет: Општество					
Наставна тема – УЧАМ, УЧЕСТВУВАМ, УСПЕВАМ					
содржини и поими	**стандарди за оценување**	**Час и датум**	**сценарио за час**	**средства**	**следење на напредокот**
Имам одговорност да учам ***(поставување цел, посветеност, фокусираност, успех, неуспех)***	Преку пример опишува како се бара помош кога нешто не може самостојно да се научи и зошто барањето помош е потребно.	7	**Воведни активности – активирање на предзнаења** Учениците одговараат на прашања -Дали секогаш можете сами се да завршите, решите, научите? -Што правите кога сте во ситуација да не можете сами нешто да постигнете? **Главен дел – искуствено учење** Учениците имаат црвен и зелен лист залепен на картонче, за гласање ДА – зелено; НЕ- црвено. Наставникот најавува дека ќе бара мислење од нив за тоа од кого може да бараат помош кога нешто не можат самите да го научат. Потоа ги чита/презентира (едно по друго) следните можности: (1) од наставникот/наставничката, (2) од помлад брат или помлада сестра, (3) од родител, (4) од соученик кој не може самиот да го научи тоа. По секоја презентирана можност, учениците дигаат картонче во зелена боја доколку се согласуваат, односно црвена доколку не се согласуваат со тоа и потоа даваат образлижение зошто се согласуваат/не се согласуваат.	Картонче со црвена и зелена боја за секој ученик	Усни одговори поврзани со стандардите и ангажираност во активностите Придонес во изведување заклучок

resursi.literatura.mk

			Завршни активности – изведување заклучок На крај преку отворена дискусија се заклучува од кого може да се бара помош и како да се направи тоа **Рефлексија** (Предлог на прашања кои се поставуваат ,но наставникот може да ги модифицира и да постави други со цел да добие реална слика на совладаноста на стандардите за оценување) • Што правевме денес? • Што научивте? • Како можете наученото да го користите во секојдневен живот?		

Изготвил: Одделенски наставник – **Сандра Колева**				ООУ„ Тоде Хаџи Тефов“- Кавадарци	
Адаптирал: Одделенски наставник:					
Предмет: Општество					
Наставна тема – УЧАМ, УЧЕСТВУВАМ, УСПЕВАМ					
содржини и поими	**стандарди за оценување**	**Час и датум**	**сценарио за час**	**средства**	**следење на напредокот**
Имам одговорност да учам ***(поставување цел, посветеност, фокусираност, успех, неуспех)***	Ги наведува и опишува чувствата што се јавуваат при доживување успех и при доживување неуспех	8	**Воведни активности – активирање на предзнаења** Учениците одговараат на прашања -Дали секогаш постигнувате успех? -Што чувствувате доколку се соочите со неуспех? -Како понатаму треба да се однесувате после доживеан неуспех? **Главен дел – искуствено учење** Учениците, поделени во групи добиваат работен лист со две групи празни кругови. Во едната група кругови треба да ги нацртаат (преку израз на лицето) и запишат чувствата што се јауваат кога ќе се доживее успех (пр. радост, гордост), а во втората група, чувствата што се јауваат кога ќе се доживее неуспех (пр. тага, разочараност). Потоа, секоја група ги презентира и ги опишува прикажаните чувста поврзани со успех, а кога ќе завршат сите групи, се презентираат и опишуваат и чувствата поврзани со неуспех. **Завршни активности – изведување заклучок**	Работен лист	Усни одговори поврзани со стандардите и ангажираност во активностите Придонес во изведување заклучок

			На крајот, наставникот ги запишува на табла (во посебни колони) сите чувства околу кои учениците ќе се согласат (во отворена дискусија). **Рефлексија** (Предлог на прашања кои се поставуваат ,но наставникот може да ги модифицира и да постави други со цел да добие реална слика на совладаноста на стандардите за оценување) • Што правевме денес? • Што научивте? • Како можете наученото да го користите во секојдневен живот?		

Изготвил: Одделенски наставник – **Сандра Колева**				ООУ„ Тоде Хаџи Тефов“- Кавадарци	
Адаптирал: Одделенски наставник:					
Предмет: Општество					
Наставна тема – УЧАМ, УЧЕСТВУВАМ, УСПЕВАМ					
содржини и поими	**стандарди за оценување**	**Час и датум**	**сценарио за час**	**средства**	**следење на напредокот**
Имам одговорност да учам ***(поставување цел, посветеност, фокусираност, успех, неуспех)***	Објаснува (преку пример) како се учи од доживеаниот неуспех.	9	**Воведни активности – активирање на предзнаења** Учениците следат читање/презентирање ситуација во која е опишан ученик кој доживува неуспех иако вложил труд да научи (пр: направил лош тест по математика иако претходниот ден цел саат вежбал задачи). **Главен дел – искуствено учење** Преку отворена дискусија се анализира што придонело за неуспехот и се нудат решенија како ученикот може да го искористи неуспехот за да постигне успех. Потоа учениците наведуваат слични примери од нивното искуство кога прво доживеале неуспех, па како од тоа научиле да го претворат неуспехот во успех. На крајот, преку отворена дискусија заеднички се заклучува дека неуспехот не треба да нѐ натера да се откажеме, туку да нѐ мотивира да продолжиме да работиме додека не постигнеме успех. **Завршни активности – изведување заклучок** Решавање задачи во работна тетратка	Учебник Работна тетратка	Усни одговори поврзани со стандардите и ангажираност во активностите Придонес во изведување заклучок

			Рефлексија (Предлог на прашања кои се поставуваат ,но наставни-кот може да ги модифицира и да постави други со цел да добие реална слика на совладаноста на стандардите за оценување) • Што правевме денес? • Што научивте? • Како можете наученото да го користите во секојдневен живот?		

Изготвил: Одделенски наставник – **Сандра Колева**					ООУ„ Тоде Хаџи Тефов“- Кавадарци
Адаптирал: Одделенски наставник:					
Предмет: Општество					
Наставна тема – УЧАМ, УЧЕСТВУВАМ, УСПЕВАМ					
содржини и поими	**стандарди за оценување**	**Час и датум**	**сценарио за час**	**средства**	**следење на напредокот**
Признавам грешки во однесувањето кон другите ***(однесување, постапка, последица, намерна и ненамерна грешка)***	Дава пример на однесување кое има негативни последици врз другите. Прави разлика меѓу намерна и ненамерна грешка во постапките кон другите	10	**Воведни активности – активирање на предзнаења** Учениците одговараат на прашања -Дали некогаш сте направиле грешка? -Кому сте згрешиле? -Кои беа последиците?... **Главен дел – искуствено учење** Учениците, поделени во групи, смислуваат и опишуваат ситуација во која еден ученик прави нешто што има негативни последици по другите ученици во одделението (на пр., го крши прозорецот и сите треба да го платат, го крие сунѓерот и немаат со што да ја бришат таблата, заборава да донесе книга од која требало да учат на часот и сл.). Потоа секоја група ја чита „својата“ ситуација, а учениците од другите групи откриваат која е постапката, а која негативната последица предизвикана од последицата и објаснуваат зошто сметаат дека последицата е негативна. По секоја прочитана ситуација наставникот прашува дали опишаната постапка е намерна или ненамерна грешка во однесувањето и од учениците бара објаснување зошто ја сметаат за намерна/ненамерна. По презентациите на сите ситуации	Листови за пишување	Усни одговори поврзани со стандардите и ангажираност во активностите Придонес во изведување заклучок

resursi.literatura.mk

			и дискусиите во врска со нив се води отворена дискусија за да се заклучи дека луѓето прават грешки во однесувањето кои се некогаш намерни, а некогаш ненамерни. **Завршни активности – изведување заклучок** Учениците по напатствија од наставникот даваат примери од лично и туѓо искуство за намерни или ненамерни грешки. **Рефлексија** (Предлог на прашања кои се поставуваат ,но наставни-кот може да ги модифицира и да постави други со цел да добие реална слика на совладаноста на стандардите за оценување) • Што правевме денес? • Што научивте? • Како можете наученото да го користите во секојдневен живот?		

Изготвил: Одделенски наставник – **Сандра Колева**	ООУ„ Тоде Хаџи Тефов“- Кавадарци
Адаптирал: Одделенски наставник:	
Предмет: Општество	
Наставна тема – УЧАМ, УЧЕСТВУВАМ, УСПЕВАМ	

содржини и поими	**стандарди за оценување**	**Час и датум**	**сценарио за час**	**средства**	**следење на напредокот**
Признавам грешки во однесувањето кон другите ***(однесување, постапка, последица, намерна и ненамерна грешка)***	Објаснува (преку примери) како незнаењето и невниманието може да доведат до ненамерни грешки во постапките кон другите. Објаснува зошто грешките во однесувањето кон другите треба да се признаат наместо да се игнорираат	11	**Воведни активности – активирање на предзнаења** По принципот на превртена училница, од задача дадена од претходен час Наставникот учениците наведуваат примери од искуство (лично или туѓо) на ненамерни грешки во однесувањето кон другите кои биле направени поради: (1) незнаење - без да знаат дека ќе имаат негативни последици и (2) невнимание - без да внимаваат на последиците. Во отворена дискусија се заклучува дека треба повеќе да се внимава за да не се прават грешки што ќе имаат негативни последици по другите. **Главен дел – искуствено учење** На едниот крај на училницата се поставува лист на кој пишува „Не се согласувам“, а на другиот крај лист на кој пишува „Се согласувам“. Наставникот ја пишува следната реченица на табла: „Секоја направена грешка во однесувањето со негативни последивци по другите треба да се признае“. Учениците се распоредуваат во двата краја од просторијата зависно од тоа дали се	Листови „Се согласувам“ и „Не се согласувам“	Усни одговори поврзани со стандардите и ангажираност во активностите Придонес во изведување заклучок

resursi.literatura.mk

	или негираат		согласуваат или не се согласуваат со реченицата. Потоа, повеќе ученици од тие што се согласуваат и од тие што не се согласуваат го објаснуваат своето мислење. **Завршни активности – изведување заклучок** На крајот се води отворена дискусија за да се заклучи дека секој што не признава дека го направил тоа (негирање) или се прави дека не знае за последицата (игнорира) прави дополнителна грешка што може да се избегне доколку ја признае грешката и се извиниза стореното. **Рефлексија** (Предлог на прашања кои се поставуваат ,но наставни-кот може да ги модифицира и да постави други со цел да добие реална слика на совладаноста на стандардите за оценување) • Што правевме денес? • Што научивте? • Како можете наученото да го користите во секојдневен живот?		

Изготвил: Одделенски наставник – **Сандра Колева**				ООУ„ Томе Хаџи Тефов“- Кавадарци	
Адаптирал: Одделенски наставник:					
Предмет: Општество					
Наставна тема – УЧАМ, УЧЕСТВУВАМ, УСПЕВАМ					
содржини и поими	**стандарди за оценување**	**Час и датум**	**сценарио за час**	**средства**	**следење на напредокот**
Учествувам во донесување групни одлуки ***(проблем, решавање проблем, бура на идеи, одлука, групна одлука, мнозинство, консензус)***	Ги наведува правилата што важат при групно решавање проблем и објаснува зошто треба да се почитуваат. Ги наведува и објаснува (преку пример) правилата што важат при донесување	12	**Воведни активности – активирање на предзнаења** Учениците следат пример-ситуација во која наставничка ги вклучува сите ученици од нејзиното одделение да решаваат проблем кој ги засега сите, или повеќето во одделениет (пр. многу често, голем дел од отпадоците завруваат околу корпата за отпадоци, наместо во неа). Потоа се поведува дискусија по прашањето зошто наставничката сака сите ученици да учествуваат во решавањето на проблемот за да се заклучи дека се работи за проблем кој се однесува на целата група (пр.училницата е простор кој им припаѓа на сите ученици и нивниот простор треба да се одржува чист и уреден). **Главен дел – искуствено учење** Следно, учениците добиваат насока да си замислат дека опишаниот проблем се однесува на нивното одделение и дека заеднички треба да го решат. Поделени во групи добиваат работен лист со повеќе	Работен лист за секоја група	Усни одговори поврзани со стандардите и ангажираност во активностите Придонес во изведување заклучок

	групни одлуки.		тврдења на кои треба да одговорат со Точно/Неточно, имајќи предвид како сакаат да се одвива решавањето на проблемот. - Предлозите за можно решение треба да ги даде наставникот. (Очекуван одговор: Неточно – треба да ги даваат учениците, а наставникот само да ги поттикнува) - Сите треба внимателно да го сослушаат секој предлог. (Точно – игнорирањето или потсмевањето на некој предлог ги спречува сите ученици за учествуваат во давањето предлози) - Ниту еден предлог не треба да обвинува некого. (Точно – Наместо кон решавање на проблемот, дискусијата ќе се насочи кон меѓусебни обвинувања) - Наставникот треба да ги запишува само паметните предлози на табла. (Неточно – на табла се запишуваат сите предлози, без оглед на тоа колку паметни изгледаат) - Треба да се избере оној предлог што води кон решение на проблемот. (Точно – при изборот се игнорираат сите предлози што не водат кон решение) - Сите ученици треба да учествуваат во спроведување на решението. (Точно – без учеството на сите, решението нема да бида трајно) - Сите ученици треба да се согласат со избраното решение. (Точно – не може да се очекува некој што не се согласил со решението да учествува во негово спроведување) По секое тврдење групите даваат образложение за својот одговор, при што во заедничка дискусија се заклучува во правец на горенаведените очекувани одговори. **Завршни активности – изведување заклучок** На крајот се води дискусија преку која се утврдуваат правилата на заедничко решавање проблем: (1) **Сите учествуваат во барањето решание**, (2) **Сите предлози се запишуваат на табла и ниту еден предлог не се**		

			критикува и (3) **Од понудените предлози се изведува решението со кое сите се согласуваат.** **Рефлексија** (Предлог на прашања кои се поставуваат ,но наставникот може да ги модифицира и да постави други со цел да добие реална слика на совладаноста на стандардите за оценување) • Што правевме денес? • Што научивте? • Како можете наученото да го користите во секојдневен живот?		

Изготвил: Одделенски наставник – **Сандра Колева**					ООУ„ Тоде Хаџи Тефов“- Кавадарци
Адаптирал: Одделенски наставник:					
Предмет: Општество					
Наставна тема – УЧАМ, УЧЕСТВУВАМ, УСПЕВАМ					
содржини и поими	**стандарди за оценување**	**Час и датум**	**сценарио за час**	**средства**	**следење на напредокот**
Учествувам во донесување групни одлуки ***(проблем, решавање проблем, бура на идеи, одлука, групна одлука, мнозинство, консензус)***	Го опишува (преку пример) процесот на донесување групна одлука преку бура на идеи. Ги наведува и објаснува (преку пример) правилата што важат при донесување групни одлуки.	13	**Воведни активности – активирање на предзнаења** Наставникот запишува на табла „Каде сакате да одиме на излет?“ и го започнува процесот на бура на идеи за да се стигне до групна одлука. Во текот на процесот внимава да се испочитуваат сите правила кои важеа за групно решавање проблем. **Главен дел – искуствено учење** Процесот се одвива во неколку фази: (1) Сите ученици нудат идеи што наставникот ги запишува на табла, (2) Наставникот наведува критериуми за вреднување на идеите (пр., да може да се стигне пешки, да има рамен и широк терен на кој ќе се организираат заеднички игри, итн.), (3) Се читаат наведените идеи една по друга и се издвојуваат оние кои го задоволуваат критериумот (се препорачува да се потцртаат на таблата) и (4) Се избира една идеја или комбинација од идеи кои ги задоволуваат критериумите и заеднички, со индивидуално изјаснување (со кревање палец нагоре-за согласување, или надолу-за несогласувањеѐ) се одлучува која идеја или комбинација од идеи ќе се прифати како конечна одлука. (Доколку одлуката не може да се донесе со консензус, се носи со гласање)	Табла, флип чарт за запишување Креди/ маркери во боја	Усни одговори поврзани со стандардите и ангажираност во активностите Придонес во изведување заклучок

			Завршни активности – изведување заклучок По завршување на процесот во дискусија со учениците се резимираат фазите на одлучување: (1) Сите ученици нудат идеи што се запишуваат на табла, (2) Се определуваат критериуми за вреднување на идетите, (3) се издвојуваат идеите што ги задоволуваат критериумите и (4) од издвоените идеи, преку индивидуално изјаснување на учениците се формира групната одлука. **Рефлексија** (Предлог на прашања кои се поставуваат ,но наставни-кот може да ги модифицира и да постави други со цел да добие реална слика на совладаноста на стандардите за оценување) • Што правевме денес? • Што научивте? • Како можете наученото да го користите во секојдневен живот?		

Изготвил: Одделенски наставник – **Сандра Колева**					ООУ„ Тоде Хаџи Тефов“- Кавадарци
Адаптирал: Одделенски наставник:					
Предмет: Општество					
Наставна тема – УЧАМ, УЧЕСТВУВАМ, УСПЕВАМ					
содржини и поими	**стандарди за оценување**	**Час и датум**	**сценарио за час**	**средства**	**следење на напредокот**
Учествувам во донесување групни одлуки ***(проблем, решавање проблем, бура на идеи, одлука, групна одлука, мнозинство, консензус)***	Прави разлика меѓу одлука донесена со мнозинство и одлука донесена со консензус	14	**Воведни активности – активирање на предзнаења** Се читаат пример приказни за „Одлука со консензус“ и „Одлука со мнозинство гласови“ и се објаснува што значи едното, а што другото и го поставува прашањето „Зошто е подобро до одлуката да се дојде со консензус отколку со гласови на мнозинството ученици?“ за да се заклучи дека одлучувањето со консензус е подобро затоа што така донесената одлука сите ќе ја почитуваат. **Главен дел – искуствено учење** Процесот се одвива во неколку фази: Учениците, поделени во групи добиваат работен лист со напишани правилата за донесување групна одлука: (1) Сите учествуваат во давање идеи, (2) Сите идеи се запишуваат на табла и ниту една не се критикува и (3) Од понудените идеи се изведува одлуката на групата. Под секое од наведените правила запишуваат дали било испочитувано додека тие одлучувале за одењето на излет (или некоја друга заденичка одлука која е донесена на некои претходни часови) и даваат пример преку кој се гледа тоа. **Завршни активности – изведување заклучок** За секое правило (едно по едно) секоја група ги	Приказна од наставник Работен лист за секоја група	Усни одговори поврзани со стандардите и ангажираност во активностите Придонес во изведување заклучок

			презентира своите одговори. **Рефлексија** (Предлог на прашања кои се поставуваат ,но наставни-кот може да ги модифицира и да постави други со цел да добие реална слика на совладаноста на стандардите за оценување) • Што правевме денес? • Што научивте? • Како можете наученото да го користите во секојдневен живот?		

Изготвил: Одделенски наставник – **Сандра Колева**					ООУ„ Тоде Хаџи Тефов“- Кавадарци
Адаптирал: Одделенски наставник:					
Предмет: Општество					
Наставна тема – УЧАМ, УЧЕСТВУВАМ, УСПЕВАМ					
содржини и поими	**стандарди за оценување**	**Час и датум**	**сценарио за час**	**средства**	**следење на напредокот**
Повторување на изучени содржини од тема УЧАМ, УЧЕСТВУВАМ, УСПЕВАМ	Повторување на изучени стандарди од тема УЧАМ, УЧЕСТВУВАМ, УСПЕВАМ	15	**Воведни активности – активирање на предзнаења** Учениците добиваат упатства за повторувањето во зависност од тоа дали ќе се одвива усно, писмено или преку квиз. **Главен дел – искуствено учење** Активности за утврдување на изучени содржини – квизови, прашања... **Завршни активности – изведување заклучок** Анализа за усвоеноста на стандардите и упатства за подобрување за тематскиот тест **Рефлексија** (Предлог на прашања кои се поставуваат ,но наставни-кот може да ги модифицира и да постави други со цел да добие реална слика на совладаноста на стандардите за оценување) • Што правевме денес? • Што научивте? • Како можете наученото да го користите во секојдневен живот?	работен лист, квиз прашања	Усни одговори, решенија во работен лист

Изготвил: Одделенски наставник – **Сандра Колева**				ООУ„ Тоде Хаџи Тефов“- Кавадарци	
Адаптирал: Одделенски наставник:					
Предмет: Општество					
Наставна тема – **УЧАМ, УЧЕСТВУВАМ, УСПЕВАМ**					
содржини и поими	**стандарди за оценување**	**Час и датум**	**сценарио за час**	**средства**	**следење на напредокот**
Имам право на образование ***(образование, училиште, наставник, учебник, основно, средно и високо образование, основно училиште, средно училиште, факултет, студент, професија)*** ***Имам одговорност да учам*** ***(поставување цел, посветеност, фокусираност, успех, неуспех)***	Оценување на наученото	16	**Воведни активности – активирање на предзнаења** Учениците добиваат упатства за решавање на тематски тест **Главен дел – искуствено учење** Учениците одговараат на барањата од тестот поврзани со стандардите за усвојување од тема – УЧАМ, УЧЕСТВУВАМ, УСПЕВАМ **Завршни активности – изведување заклучок** На крајот се дискутира за одредени барања на кои наишле на потешкотии учениците со цел да се увидат недостатоците и да се работи на подобрување. **Рефлексија** (Предлог на прашања кои се поставуваат ,но наставникот може да ги модифицира и да постави други со цел да добие реална слика на совладаноста на стандардите за оценување) • Што правевме денес? • Што научивте? • Како можете наученото да го користите во	Објективен тест изработен од наставник	Тематски тест

Признавам грешки во однесувањето кон другите ***(однесување, постапка, последица, намерна и ненамерна грешка)*** ***Учествувам во донесување групни одлуки*** ***(проблем, решавање проблем, бура на идеи, одлука, групна одлука, мнозинство, консензус)***			секојдневен живот?		